

Fógra Stoirme Foilsithe

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuirisc faoin drochaimsir i ndeisceart na hÉireann agus Sasana. Féach ar an tuairisc uair amháin agus pléigh an cheist seo leis an duine in aice leat:

Cé mhéad den eolas a d'éirigh leat a thuiscint, bunaithe ar na pictiúir agus ar eolas ar bith eile a bhí agat cheana féin?

Ceist 2

Seo stór focal a bhí le cloisteáil sa tuairisc. Ag obair leis an duine in aice leat ceangal na focail ar chlé leis na focail ar dheis.

1. hurricane	(a) smionagar
2. confused/mixed up	(b) atreoraigh
3. debris	(c) Seirbhísí Éigeandála
4. electrical power	(d) a bheith san airdeall
5. danger of floods	(e) lánmhara
6. high water	(f) cíor thuathail
7. spring tide	(g) hairicín
8. Emergency Services	(h) cumhacht leictreach
9. to redirect	(i) áitritheoir
10. to be on alert	(j) rabharta
11. occupier	(k) contúirt tuilte

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
g										

Ceist 3

(a) Féach don dara huair anois, ar an chuid sin den tuairisc atá bunaithe ar an aimsir i Sasana. Ceangail na habairtí ar chlé leis na habairtí ar dheis:

1. Tá fógra stoirme foilsithe	a. gan chumhacht leictreach
2. Cuireadh os cionn 200 eitilt ar ceal	b. ag Oifig na hAimsire
3. Dúnadh bóithre sa Bhreatain Bheag	c. ach tá daoine ann ag baint suilt as an aimsir
4. Tá na scórtha míle	d. de bharr crainn leagtha agus smionagar eile
5. Tá imní faoin rabharta	e. i nDorset, i nDover agus i gCornwall
6. Tá na Seirbhísí Éigeandála ag	f. ag aerfoirt i Londain

<i>cur faoinice ar dhaoine</i>	
--------------------------------	--

(b) Féach anois ar an chuid sin den tuairisc atá bunaithe ar an aimsir i ndeisceart na hÉireann. Ceangal na haerfoirt ar chlé leis na fíricí a bhaineann leo ar dheis:

1. Aerfort Bhaile Átha Cliath	a. Cuireadh cúig cinn d'eitiltí ar ceal.
2. Aerfort na Sionainne	b. Tá moill 2 nó 3 uair a chloig ann.
3. Aerfort Chorcaí	c. Tá sé chéad duine atreoraithe ón áit sin.

Ceist 4

'Inis locht'

Luaitear an t-ainm Béarla don áit seo sa Tuairisc, cad é?

Tá an leagan Gaeilge do na háiteanna seo thíos luaithe sa tuairisc, cad iad?

The Atlantic: An tA - - - - -

England: S - - - - -

Wales: An Bhr - - - - - B - - - - -

London: L - - - - -

Limerick: L - - - - -

Waterford: P - - - - L - - - - -

Kerry: C - - - - -

Cork: C - - - - -

Ceist 5

'siota'

Bhí an uimhir iolra do na focail seo thíos le cloistéáil sa tuairisc, cad iad?

cúrsa	_____
eitilt	_____
aerfort	_____
bóthar	_____
tuile	_____
seirbhís	_____
tiománaí	_____
crann	_____
áitritheoir	_____

Ceist 6

Pléigh na ceisteanna seo leis an duine in aice leat nó le do ghrúpa:

Caitheann muintir na hÉireann a lán ama ag caint faoin aimsir – an bhfuil topaic na haimsire suimiúil dar leat?

Cad í an stoirm ba mheasa a chonaic tú riamh?

An bhfuil baint ag an drochaimsir seo le téamh domhanda, dar leat?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

Tá an cheist seo le plé sula gcuirtear an mhír ar siúl.

Ceist 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
g	f	a	h	k	e	j	c	b	d	i

Ceist 3 (a)

Cuir an chéad chuid den tuairisc ar siúl.

1-b

2-f

3-d

4-a

5-e

6-c

Ceist 3 (b)

Cuir an dara cuid den tuairisc ar siúl anois, cuid Bharraí Mescall.

1-b

2-c

3-a

Ceist 4

Inis locht – Isle of White

The Atlantic – An tAtlantach

England – Sasana

Wales – An Bhreatain Bheag

London – Londain

Limerick – Luimneach

Waterford – Port Láirge

Kerry – Ciarraí

Cork – Corcaigh

Ceist 5

cúrsa *cúrsaí*

eitilt *eitiltí*

aerfort *aerfoirt*

bóthar *bóithre*

tuile *tuilte*

seirbhís *seirbhísí*

tiománaí *tiománaithe*

crann *crainn*

áitritheoir *áitritheoirí*

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Maolra Mac Donnchadha

Ní raibh an drochaimsir a bhí geallta ar an gcósta an-dona go fóill ach tá fógra stoirme foilsithe arís ag Oifig na hAimsire ag teacht aniar ón Atlantach, idir an dá linn tá áiteanna i Sasana agus sa Bhreatain Bheag dá fháil garbh le ceithre huair is fichid.

Tá sé ag gleadhradh báistí agus ag séideadh ina ghála i ndeisceart na Breataine ó mhaidin agus siotaí nócha cúig míle san uair feicthe ar an *Isle of White* – sin fórsa hairicín. Tá cúrsaí taistil ina gcíor thuathail, cuireadh os cionn dhá chéad eilt ar ceal go dtí seo ag aerfoirt i Londain. Is beag traenacha ar na ráillí ó dheas den chathair sin agus dúnadh bóithre sa réigiún agus sa Bhreatain Bheag de bharr crainn leagtha agus smionagar eile. Tá na scórtha míle gan cumhacht leictreach agus contúirt tuilte i mórchuid limistéar. Taca an ama seo atá sé ceaptha a bheith ina lánmhara i gceantair Dorset, Dover agus Cornwall, agus is ansiúd is mó imní faoin rabharta. Tá na Seirbhísí Éigeandála ag cur fainice ar an bpobal fanacht amach ón gcósta, ach tá daoine ann atá ag baint an-sult as an stoirm. Bhuel sin mar a bhí cúrsaí i rith an lae ar an gcósta ó dheas i Sasana ach céard faoin tír seo, bhí Barraí Mescal amuigh sa mbáisteach i gCorcaigh.

Barraí Mescal

Bhuel a Mhaolra, is iad na haerfoirt is mó atá buailte ag an drochaimsir inniu, i mBaile Átha Cliath mar shampla tá moill idir dhá uair a chloig agus trí ar eitiltí ag teacht agus ag imeacht ansin. Le linn an lae cuireadh ar ceal nó atreoraíodh ocht gcinn d'eitiltí de chuid Ryanair ó Heathrow, Gatwick agus Stansted. I gcás Aerfort na Sionainne tá sé chéad paisinéir a bhí atreoraithe ón áit sin i mBaile Átha Cliath faoi láthair agus níl a fhios againn fós conas nó cathain a chuirfear na daoine sin abhaile. Agus i gcás Aerfort Chorcaí cuireadh cúig cinn d'eitiltí ar ceal nó atreoraíodh cúig cinn acu le linn an lae. Dúirt Cumann na dTiománaithe nó an AA tráthnóna go bhfuil crainn leagtha ar fud na tíre go háirithe i Luimneach, Port Láirge, Ciarraí agus Corcaigh agus tugann sí comhairle do thiománaithe a bheith ar an airdeall má chaithfidh siad a bheith siad ag tiomáint tráthnóna. Agus faoin gcathair anseo tá rabhadh tugtha ag Comhairle na Cathrach d'áititheoirí atá ag maireachtáil cóngarach d'Abhainn na Laoi mar tá barr taoide ann ar a naoi a chloig agus tá an baol ann go dtiocfaidh an t-uisce isteach chucu.

Barra Mescal ag déanamh cur síos ar an doineann cois Laoi.